

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА Б.ЦЭДМАА ТАНАА

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173.

Утас/Факс: (976) 7032 3253.

Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn.

Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.02.17 № 98
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусвар болсон санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 1,966,000.5 мянган төгрөг байсан бол 23,569.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авч, 57,131.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй орлого авч, 59,454.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж данснаас хасаж оны эцэст 1,987,247.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй болсон.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Хувь хүний орлогын албан татварын 7,098.9 мянган төгрөгийн өр төлбөрийг данс бүртгэлд тусгаагүй байсан. Тусгай зориулалтын материалын зарцуулалтын анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу байсан.

Бусад асуудлын хэсэг

Удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гараагүй болно.

6225029*6

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, , Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

ААН Б.Б. АУДИТААР ИРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУЛДЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс
Тайланг хугацаа: 2024 он

№	АГАДУТ ийн дэд анги	Алдаа, зөрчлийн тооч утга	Мөнгөн дүн /төгрөгөөр/	Материал- лаг эсэх	Үр өгөөжөөр тооцох эсэх	Шалгуур үзүүлэлт		Алдаа зөрчлийн ангилал	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгссөн харуу	Гаргасан шийдэл	
						стандартын заалт	хууль тогтоомжийн заалт						
A	1	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13		
Санхүүгийн аудитын асуудал													
1	Ажил гүйцэтгэлийн анги	Өр төлбөр ХХААТ-ын 7098793 төрөлгийн өр төлбөрийг данс бүртгэлд тусгажгүй байна.	7,098,793	тийм	Үгүй	УСНББОУС-19 Нөц, болзошгүй өр төлбөр ба болзошгүй хөрөнгө, НББОУС-37 Нөц, болзошгүй өр 6817-4:2020 стандартын 5.2.1.7.2 Иж бүрэн байх-санхүүгийн тайлангад өгөх дүнхэлтэд нөлөөлж болзошгүй гүйцэтгэл, үйл явдал, дансны үндэглэл, тодруулгыг орхиуулаагүй тусгасан байх	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3.Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ: 14.4.3 бүх өр төлбөр, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-г "Санхүүгийн тайлангийн олон улсын стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө" гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлангийн "Эрх ба Үүрэг" гэсэн багтламж мэдээллийг хангахгүй байна.	Өр төлбөр дууруу тусгасан	Татвартай тооцоо нийлсэн ажлаар багаалангуулаж өр төлбөрийг тайлангад бүртгэж зарлуулга хийж зөвшөөрсөн.	Асуудлын бүртгэлээр хүлээн зөвшөөрсөн.	Байдалтай тайлан - Үр дүнтэй тайлан, өөрийн өргөтгөлийн тайлан, өр төлбөрийн тодруулга тайлангад зарлуулга хийлгэсэн.	Зарлуулга хийгдсэн.	
2	Ажил гүйцэтгэлийн анги	Тусгай зоримлолын материалын /Нэгт цаас/ В.359.300 төгрөгийн зарлагын эцээн шатны баримт бүрдэл ДУУУ	8,969,300	тийм	Үгүй	УСНББОУС-12 Бараа материал, НББОУС-2 Бараа материал, МНС- 6817-4:2020 стандартын 5.2.1.7.2 Иж бүрэн байх-санхүүгийн тайлангад өгөх дүнхэлтэд нөлөөлж болзошгүй гүйцэтгэл, үйл явдал, дансны үндэглэл, тодруулгыг орхиуулаагүй тусгасан байх	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дүгээр зүйлийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно" 13.7 "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйцэтгэл бүртгэх, санхүүгийн тайлангад тусгахыг хориглоно" гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлангийн "ж бүрэн байх", "үнэн зөв байх" багтламж мэдээллийг хангахгүй байна.	Анхан шатны баримт дууруу, үндэслэл, зарлуулгад талж дотсон хөндлөн бүрэн зарлагын	Алдаа зөрчлийн дахин давтган гаргалгаа байх албан шаардлага хүргүүлэх	Асуудлын бүртгэлээр хүлээн зөвшөөрсөн.	Албан шаардлага хүргүүлсэн.		
					16,058,093								

Бэлтгэсэн:

Аудитор

Хамтсан:

Дарга, тэргүүлэгч аудитор

Аудитын менежер

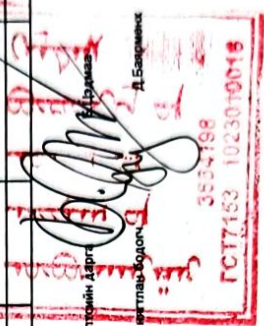
Огноо:

Огноо:

Огноо:

Танилцаж зөвшөөрсөн:

Улсын бүртгэлийн хэлтэсийн дарга

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.17 № 173

танай _____-ны № _____-т

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА Б.ЦЭДМАА ТАНАА

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа зөрчил нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй тул цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй, таслан зогсоож, хуульд нийцүүлэн ажиллах, албан шаардлага хүргүүллээ.

Албан шаардлагаар тогтоосон зөрчлийг арилгаж, хэрэгжилтийг нотлох баримтын хамт 2025 оны 6 дугаар сарын 01-ний дотор хариу ирүүлнэ.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 17 өдөр

Дугаар 148/24920164/02А-2025/055/НА-СТА-ТМЗ Арвайхээр сум

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу хийсэн танай байгууллагын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тусгай зориулалтын материал /үнэт цаас/-ын 8.959.3 мянган төгрөгийн зарлагын анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.7."Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх, талаар байгууллага албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө." Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.1 "Нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Дээрх 8,959.3 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2025 оны 06 дугаар сарын 01-ний дотор **Өвөрхангай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт** ирүүлэх;

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Улсын бүртгэлийн хэлтсийн дарга /Б.Цэдмаа/, нягтлан бодогч /Д.Баярмөнх/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР О.БАТЖАРГАЛ

АХЛАХ АУДИТОР В.ЭРДЭНЭЦЭЦЭГ

"ЭЛБЭГБАЯН-БУЛАГ" АУДИТ

ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ж.НЯМАА

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Өвөрхангай аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ӨВА-2025/055/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Өвөрхангай аймаг, Арвайхээр сум 2025 он</p>	<p>Тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал Утас: 70323253 Цахим хаяг: Batjargalo@audit.gov.mn Аудитын менежер: П.Хорлоосүрэн Утас: 70323833 Цахим хаяг: Khorloosuren.audit@gmail.com Аудитор: Ж.Нямаа Утас: 99327992 Цахим хаяг: Nyamaa.audit@gmail.com</p>
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	27,417,195.00	17,612,832.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	481,898.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	27,417,195.00	17,130,934.00
351	Түүхий эд материал	20,212,195.00	14,785,840.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	18,877,195.00	13,141,840.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	1,335,000.00	1,644,000.00
354	Хангамжийн материал	7,205,000.00	2,345,094.00
35420	Аж ахуйн материал	1,490,000.00	1,490,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	5,715,000.00	855,094.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,463,957,937.18	1,418,284,328.98
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,463,957,937.18	1,418,284,328.98
392	Биет хөрөнгө	1,420,355,337.10	1,374,947,928.86
39201	Барилгаа байгууламж	1,324,326,565.00	1,324,326,565.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-97,060,893.48	-127,399,384.20
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	33,480,000.00	33,480,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-11,976,249.87	-16,161,249.87
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	472,494,997.58	501,576,954.65
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-329,127,578.70	-365,301,290.95
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	85,160,460.85	83,179,057.35
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-56,941,964.28	-58,752,723.12
393	Биет бус хөрөнгө	43,602,600.08	43,336,400.12
39301	Програм хангамж	7,734,450.00	1,881,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,935,849.92	-1,348,599.88
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	42,804,000.00	42,804,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,491,375,132.18	1,435,897,160.98
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	7,098,793.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	7,098,793.00
413	Өглөг	00.00	7,098,793.00
4131	Ажиллагсадтай холбогдсон өглөг		7,098,793.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,491,375,132.18	1,428,798,367.98
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,491,375,132.18	1,428,798,367.98
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,491,375,132.18	1,435,897,160.98
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,491,375,132.18	1,491,375,132.18
51220	Тайлант үеийн үр дүн		-62,576,764.20
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,491,375,132.18	1,435,897,160.98

Улсын бүртгэлийн хэлтэсийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл	Т
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,412,930,817.83	2,138,922,966.56	
12	ТАТВАРЫН БҮС ОРЛОГО	1,349,031,457.83	61,576,825.56	
120	Нийтлэг татварын бүс орлого			
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,349,031,457.83	61,576,825.56	
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,299,086,527.83	1,523,214.88	
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үдсэн хөрөнгө	34,579,000.00	27,211,470.68	
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	15,365,930.00	32,842,140.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,063,899,360.00	2,077,346,141.00	
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,037,699,500.00	1,799,651,000.00	
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,037,699,500.00	1,799,651,000.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	26,199,860.00	277,695,141.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХ хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,998,860.00	63,176,141.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,201,000.00	214,519,000.00	
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,176,652,282.10	2,201,499,730.76	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,157,310,362.11	2,200,839,730.76	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,155,810,362.11	2,003,727,300.56	
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	844,504,900.00	1,381,991,238.00	
210101	Үндсэн цалин	535,130,261.00	761,432,793.00	
210102	Нэмэгдэл	205,796,824.00	463,455,999.00	
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	65,577,815.00	142,482,446.00	
210104	Урамшуулал	38,000,000.00	14,620,000.00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	122,588,000.00	163,243,598.00	
210201	Тэтгэврийн даатгал	86,749,900.00	114,168,098.00	
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,897,000.00	12,268,900.00	
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,117,600.00	6,134,400.00	
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,529,400.00	6,134,400.00	
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,294,100.00	24,537,800.00	
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,594,600.00	67,472,050.00	
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,130,358.00	15,031,297.00	
210302	Түлш, халаалт	30,358,252.00	47,906,871.00	
210303	Цэвэр, бохир ус	1,105,990.00	4,533,882.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,639,160.00	34,259,495.80	
210401	Бичиг хэрэг	12,100,524.00	13,607,600.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	5,668,230.00	3,577,820.00	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,639,286.00	1,911,905.80	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мөргөчдийн устгал, арлутгал	00.00	120,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн эзэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,231,120.00	2,677,400.00	
210408	Бараа материал ахталсны зардал	00.00	12,364,770.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,412,880.00	7,590,200.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	720,000.00	751,300.00	
210604	Урсгал засвар	4,247,880.00	6,838,900.00	
2107	Томилолт, зочны зардал	1,608,000.00	205,000.00	
210702	Дотоод албан томилолт	1,608,000.00	205,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,336,177.50	33,211,245.00	
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,750,000.00	1,829,180.00	
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэгчлэл тогтоох зардал	00.00	972,000.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	00.00	64,340.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	13,586,177.50	30,345,725.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89,126,644.61	315,754,473.76	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,540,000.00	216,546,280.00	
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн даалгаа хийх	1,500,000.00	1,230,000.00	
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хөргөдөл	86,086,644.61	97,978,193.76	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,500,000.00	197,112,430.20	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00	197,112,430.20	
213208	Хөдөө ОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчид төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		194,129,200.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	820,000.00	
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,050,000.00	2,163,230.20	
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		2,163,230.20	
	Дотоод эх үүсвэрээр	19,341,919.99	660,000.00	
225011	Үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн бараа материал		660,000.00	
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,236,278,535.73	-62,576,764.20	
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,236,278,535.73	-62,576,764.20	

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Улсын бүртгэлийн хэлтэсийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Дансны код	Үзүүлэлт	Омнoх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,230,197,318.90	2,232,191,983.84
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	166,297,958.90	154,845,842.84
120	Нийтлэг татварын бус орлого	166,297,958.90	154,845,842.84
120004	Төсөв байгууллаагын өөрийн орлого	166,297,958.90	154,845,842.84
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	166,297,958.90	154,845,842.84
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,063,899,360.00	2,077,346,141.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,037,699,500.00	1,799,651,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,037,699,500.00	1,799,651,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	26,199,860.00	277,695,141.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХоронго,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нооц хоронгоос тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хоронго	20,998,860.00	63,176,141.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хоронго	5,201,000.00	214,519,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,220,082,418.90	2,208,622,083.84
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,220,082,418.90	2,208,622,083.84
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,048,137,360.00	1,856,663,810.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	844,504,900.00	1,374,892,445.00
210101	Үндсэн цалин	535,130,261.00	754,334,000.00
210102	Нэмэгдэл	205,796,824.00	463,455,999.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	65,577,815.00	142,482,446.00
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	38,000,000.00	14,620,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	122,588,000.00	163,725,496.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	86,749,900.00	114,649,996.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,897,000.00	12,268,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,117,600.00	6,134,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,529,400.00	6,134,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,294,100.00	24,537,800.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,594,600.00	67,472,050.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,130,358.00	15,031,297.00
210302	Түлш, халаалт	30,358,252.00	47,906,871.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,105,990.00	4,533,882.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,605,980.00	18,338,999.80
210401	Бичиг хэрэг	12,002,464.00	10,337,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,668,230.00	3,050,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернетийн төлбөр	1,639,286.00	1,911,905.80
210405	Хог хаягдал зайлуулах, жортон мэрэгчдийн устгал, арнугал	00.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,296,000.00	2,919,494.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,445,880.00	7,590,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	720,000.00	751,300.00
210604	Урсгал засвар	4,247,880.00	6,838,900.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	1,608,000.00	205,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,608,000.00	205,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,750,000.00	2,865,520.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,750,000.00	1,829,180.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	972,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	00.00	64,340.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,040,000.00	221,574,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,540,000.00	220,344,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,500,000.00	1,230,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	171,945,058.90	351,958,273.04
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00	194,949,200.00
213208	Хөдөө ОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчид төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		194,129,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	820,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	170,445,058.90	157,009,073.04
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23,500.00	2,163,230.20
213306	Улсын төсөвт орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	170,421,558.90	154,845,842.84
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-10,114,900.00	23,569,900.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	14,262,000.00	23,569,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	14,262,000.00	23,569,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	14,262,000.00	23,569,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	14,262,000.00	23,569,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-14,262,000.00	23,569,900.00

Улсын бүртгэлийн хэлтэсийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд ХИЙСЭН санхүүгийн тайлангийн аудит

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үзэлгээний ноон	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	00.00	00.00	47,882,146.50	47,882,146.50
C03	Дахин нэлэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	47,882,146.50	47,882,146.50
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	17,693,189.55	17,693,189.55
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	00.00	00.00	1,491,375,132.18	1,491,375,132.18
D01	2023 оны 01-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	00.00	00.00	1,491,375,132.18	1,491,375,132.18
D03	Дахин нэлэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	1,491,375,132.18	1,491,375,132.18
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-62,576,764.20	-62,576,764.20
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	00.00	00.00	1,428,798,367.98	1,428,798,367.98

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,037,699,500.00	1,037,699,500.00	1,799,651,000.00	1,797,487,769.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,037,699,500.00	1,037,699,500.00	1,604,701,800.00	1,602,538,569.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,036,199,500.00	1,036,199,500.00	1,343,223,300.00	1,343,223,300.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	842,504,900.00	842,504,900.00	1,343,223,300.00	1,343,223,300.00
210101	Үндсэн цалин	611,226,500.00	533,130,261.00	754,334,000.00	754,334,000.00
210102	Нэмэгдэл	153,930,400.00	205,796,824.00	428,079,300.00	431,786,854.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,348,000.00	65,577,815.00	146,190,000.00	142,482,446.00
210104	Урамшуулал	38,000,000.00	38,000,000.00	14,620,000.00	14,620,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	122,338,000.00	122,338,000.00	159,768,500.00	159,768,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	86,499,900.00	86,499,900.00	110,693,000.00	110,693,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,897,000.00	12,897,000.00	12,268,900.00	12,268,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,117,600.00	6,117,600.00	6,134,400.00	6,134,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,529,400.00	1,529,400.00	6,134,400.00	6,134,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,294,100.00	15,294,100.00	24,537,800.00	24,537,800.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,594,600.00	34,594,600.00	69,550,000.00	67,472,050.00
210301	Гэрэл, цохилгаан	2,874,000.00	3,130,358.00	14,200,000.00	15,031,297.00
210302	Түлш, халаалт	30,246,000.00	30,358,252.00	50,350,000.00	47,906,871.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,474,600.00	1,105,990.00	5,000,000.00	4,533,882.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	19,462,000.00	19,462,000.00	18,339,000.00	18,338,999.80
210401	Бичиг хэрэг	12,092,000.00	11,647,464.00	10,020,000.00	10,337,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,374,000.00	3,679,250.00	3,050,000.00	3,050,000.00
210403	Шуудан, холбоо, нигернэтийн төлбөр	1,500,000.00	1,639,286.00	1,804,000.00	1,911,905.80
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мөргөчдийн устгал, ариутгал	00.00	00.00	205,000.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,496,000.00	2,496,000.00	3,260,000.00	2,919,494.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,050,000.00	7,050,000.00	9,435,200.00	9,435,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,080,000.00	2,080,000.00	1,845,000.00	1,845,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	720,000.00	720,000.00	751,300.00	751,300.00
210604	Урсгал засвар	4,250,000.00	4,250,000.00	6,838,900.00	6,838,900.00
2107	Төмилөлт, зочны зардал	00.00	00.00	205,000.00	205,000.00
210702	Дотоод албан төмилөлт	00.00	00.00	205,000.00	205,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,750,000.00	8,750,000.00	2,950,800.00	2,865,520.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,750,000.00	4,750,000.00	1,878,800.00	1,829,180.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	00.00	972,000.00	972,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	00.00	00.00	100,000.00	64,340.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,500,000.00	1,500,000.00	1,230,000.00	1,230,000.00
210902	Хинцээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,500,000.00	1,500,000.00	1,230,000.00	1,230,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00	1,500,000.00	194,949,200.00	194,949,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	00.00	194,129,200.00	194,129,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00	820,000.00	820,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,037,699,500.00	1,037,699,500.00	1,799,651,000.00	1,799,651,000.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,037,699,500.00	1,037,699,500.00	1,799,651,000.00	1,799,651,000.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,037,699,500.00	1,037,699,500.00	1,799,651,000.00	1,799,651,000.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дан	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	277,695,141.00	277,695,141.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	277,695,141.00	277,695,141.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	277,695,141.00	277,695,141.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	31,669,145.00	31,669,145.00
210101	Үндсэн цалин	31,669,145.00	31,669,145.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,956,996.00	3,956,996.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,956,996.00	3,956,996.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	242,069,000.00	242,069,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал 70406/80101	27,550,000.00	27,550,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал 70406/81503	97,161,500.00	97,161,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал 70406/81502	117,357,500.00	117,357,500.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	277,695,141.00	277,695,141.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	277,695,141.00	277,695,141.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захиралчид хуваарилсан хөрөнгө	63,176,141.00	63,176,141.00
131104	Дээд шатны төсвийн захиралчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захиралчид хуваарилсан хөрөнгө	214,519,000.00	214,519,000.00

3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Тус байгууллага нь Арвайхээр сумын нутаг дэвсгэрт иргэний, эд хөрөнгийн, хуулийн этгээдийн бүртгэлийн үйлчилгээг үзүүлдэг Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын харьяа байгууллага байна. Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь иргэн хуулийн этгээдийн хэрэгцээ шаардлагыг хангасан, олон улсын жишигт нийцсэн улсын бүртгэлийн тогтолцоог хөгжүүлэх зорилтын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Санхүүгийн үйл ажиллагаандаа Төрийн албаны тухай, Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, Нийгмийн даатгалын тухай, Татварын тухай, ХХОАТ-ын тухай гэх мэт хуулиудыг мөрдөж ажилладаг.

Тайлант онд УБЕГ-аас дотоод хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудиторын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Улсын бүртгэлийн хэлтэсийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь 2017 оны УБЕГ-аас баталж гаргасан салбарын хэмжээнд мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг бүртгэлийн үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 55,477.9 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	/мянган төгрөгөөр/	
		Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага		481.9	481.9
Бараа материал	27417.2	17130.9	-10286.3
Үндсэн хөрөнгө	1463957.9	1418284.3	-45673.6
Нийт хөрөнгө	1491375.1	1435897.2	-55477.9
Өр төлбөр		7098.8	7098.8
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1491375.1	1428798.4	-48496.7
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1491375.1	1435897.2	-55477.9

Арвайхээр сумын ЗДТГ-ын даргын 2024 оны 09 дүгээр сарын 10-ны өдрийн А/30 тоот тушаалаар 5,000.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж шинэчлэх санхүүжилт батлагдаж хөрөнгийг худалдан авч бүртгэсэн.

Аймгийн Засаг даргын 2024 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн А/105 захирамжаар 15,000.0 мянган төгрөг батлагдаж тоног төхөөрөмж худалдан авсан.

УБЕГ-аас 51,090.6 мянган төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүй орлого авсан.

Аймгийн ЗДТГ-аас 6,040.8 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил үнэ төлбөргүй орлого авсан.

Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн 810 тоот тогтоолоор 45,578.5 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 8,022.2 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил, 5,853.4 мянган төгрөгийн биет бус хөрөнгийг тус тус акталж данснаас хассан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв Улсын бүртгэлийн Ерөнхий газарт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,453,522.0 мянган төгрөгөөр төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас улсын төсвөөс санхүүжих зардлыг 1,218,485.1 мянган төгрөгөөр буюу 235,036.9 мянган төгрөгөөр бууруулж баталсан.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 581,165.9 мянган төгрөгөөр нэмж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,799,651.0 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлж, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор 154,845.8 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,797,487.7 мянган төгрөг буюу 99.8 хувьтай зарцуулагдсан.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80101-үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,604,701.8	1,602,538.5	2,163.3	99,8
2	80802- нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардал	194,949.2	194,949.2		100
	Дүн	1,799,651.0	1,797,487.7	2,163.3	99,8

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасан.

ЗГНХ, ЗДНХ, түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгөнөөс 63,176.1 мянган төгрөгийн, дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгөнөөс 214,519.0 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авч зарцуулагдсан. Нэмэлт санхүүжилтээс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшилд 31,669.1 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 242,069.0 мянган төгрөг зарцуулсан. Сонгуультай холбогдолтой нэмэлт санхүүжилтийн зардалд гарсан.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Тайлант онд худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй.

3.5.5 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тус байгууллагад хэрэгжсэн төсөл арга хэмжээ байхгүй.

Хүснэгт 3. Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/мянган төгрөгөөр/

№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан

4. Аудитын тайлан

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг "Элбэгбаян-Булаг" аудит ХХК-ийн аудитор Ж.Нямаа гүйцэтгэж, хяналтыг Аймгийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Эрдэнэцэцэг, аудитын менежер П.Хорлоосүрэн, дарга, тэргүүлэх аудитор О.Батжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг "Элбэгбаян-Булаг" аудит ХХК-нд 2025 оны 02 дугаар сарын 13-ны өдрийн 23/100 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг 80 хувь гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн тайлангийн нийт зардлын 1 хувиар буюу 21,944.0 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад өр нэмж бүртгэснээс нийт зарлагын дүн өөрчлөгдөж 22,015.0 мянган төгрөг болж дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тайлант онд байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, хангамж, бараа материалын зардал, норматив зардал, эд хогшил, урсгал засварын зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлууд батлагдсан төсвөөр зарцуулагдсан.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансанд мэдээлбэл зохих 159 мэдээлэл байршуулахаас 157 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж, 2 мэдээллийн хугацаа болоогүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тухайн байгууллагад бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчил илрээгүй.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус байгууллагын 2023 оны санхүүгийн үйл ажиллагааг хамруулж завсрын аудит хийгдээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт /сая төгрөгөөр/		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	0	0	0	0	0
Албан шаардлага					
Зөвлөмж					
Нийт дүн	0	0	0	0	0

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар 16,058.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч аудитын явцад 7,098.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулан бүртгэж 8,959.3 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлээ.

ХХОАТ-ын 7,098.8 мянган төгрөгийн өр төлбөрийг данс бүртгэлд тусгаагүй байгаа нь УСНББОУС-19 Нөөц, болзошгүй өр төлбөр ба болзошгүй хөрөнгө, эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

5.1 Төлбөрийн акт

Тус байгууллагад төлбөрийн акт тавиагүй.

5.2 Албан шаардлага

Тус байгууллагад 1 албан шаардлага өгөгдсөн.

Илрүүлэлт: Тусгай зориулалтын материалын Үнэт цаас/ 8,959.3 мянган төгрөгийн зарлагын анхан шатны баримт бүрдэл дутуу байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно" 13.7"Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчин иж бүрэн байх, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэлт: Албан шаардлага хүргүүлсэн.

.3 Зөвлөмж

Тус байгууллага дээр зөвлөмж өгөөгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
ХХОАТ-ын өр төлбөрийг данс бүртгэлд тусгаагүй	1	7,098.8	1	7,098.8			1	7,098.8				
Дүн	1	7,098.8	1	7,098.8	0	00	1	7,098.8	0	00	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тусгай зориулалтын материалын /Үнэт цаас/ зарлагын анхан шатны баримт бүрдэл дутуу	1	8,959.3			1	8,959.3						
Дүн	1	8,959.3	0	0	1	8,959.3	0	0	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн	00	00	00	00	000	00	000	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн	00	00	00	00	00	00	00	0
Нийт дүн	0	0	0	0	0	0	00	0

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР